

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА,
САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ
Немањина 22-26
Београд

Веза: ваш број ROP-MSGI-973-LOC-1/2022
од 31.01.2022. године

Предмет: Услови за предузимање мера техничке заштите у оквиру локацијских
услова за изградњу трасе метроа, Београдски Метро, Линија 1, фаза 1,
списак катастарских парцела у Главној свесци

Дописом упућеним Заводу за заштиту споменика културе града Београда, заведеним под бројем 356/22 од 31.01.2022. године обратили сте се захтевом за издавање услова за предузимање мера техничке заштите у поступку издавања локацијских услова, а у вези са захтевом који је поднео Јавно комунално предузеће за изградњу и обављање превоза путника метроом и развој градске железнице у Београду Београдски метро и воз Београд, Светозара Марковића 38, Београд, Врачар, за изградњу трасе метроа, Београдски Метро, Линија 1, фаза 1, списак катастарских парцела у Главној свесци.

Завод за заштиту споменика културе града Београда, овим актом утврђује следеће

Услове за предузимање мера техничке заштите

- На деловима трасе на којима ће се радови изводити отвореним ископом обавеза инвеститора је да се благовремено, а најкасније 20 радних дана пре почетка припремних радова, обрати Заводу за заштиту споменика културе града Београда како би се обезбедио археолошких надзор.
- Уколико се приликом извођења земљаних радова наиђе на археолошке остатке, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања прекине радове и обавести Завод за заштиту споменика културе града Београда и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен (чл.109. Закона о културним добрима, „Сл. гласник РС“ бр. 71/94). На том делу трасе радови ће бити обустављени до завршетка заштитних археолошких интервенција.
- На надземним деловима трасе, у заштићеној зони некрополе Античког Сингидунума и Праисторијске Карабурме, предвидети и могућност заштитних археолошких ископавања.
- Предвидети могућност презентације значајних археолошких налаза (камени саркофази, стеле, зидане гробне конструкције или значајни покретни налази) у оквиру подземних стајалишта, у свему према посебним Условима Завода за заштиту споменика културе града Београда и Идејним решењем израђеним на основу тих Улова, а у сарадњи са Стручном службом овог Завода.
- Инвеститор је дужан да по чл.110. истог Закона, обезбеди финансијска средства за истраживање, заштиту, чување, публикување и излагање добра, до предаје

добра на чување овлашћеној установи заштите. Исто се односи и на евентуалну презентацију археолошких налаза и остатака.

- Очување интегритета, културно-историјских, архитектонско-урбанистичких, ликовних, функционалних и естетских вредности простора, утврђених културних добара - просторно културно историјске целине као и појединачних објеката - споменика културе.
- У оквиру заштићене парцеле објекта споменика културе и његовој непосредној близини није дозвољено постављање пратећих објеката метро система: станица, инфраструктуре и одржавања који би нарушили њихов визуелни интегритет.
- На простору Трга Републике, на коме се планира Станица - Трг Републике, у оквиру зелене површине (к.п. 2283 КО Стари град) - сквер између улица Француске, Браће Југовића и Булевара деспота Стефана, на коме се налази културно добро - споменик културе, **Споменик Васи Чарапићу у Београду**, могуће је незнатно (транслаторно померање јавног споменика уз Француску улицу непосредно уз тротоар. Простор око споменика партерно уредити. Напомињемо да је за померање културног добра – споменика културе потребно одобрење/сагласност Министарства културе.
- Објекат станице, односно његов надземни део прилагодити амбијенту микролокације, непосредном окружењу, споменичком значају. У естетском - обликовном смислу и материјализацији надземни делови не би смели да доминирају у простору, на локацијама које се планирају у оквиру отворених јавних простора, тргова и зелених површина. Ова мера се посебно односи на локације планиране на Тргу Републике и Савском тргу (иза зграде Железничке станице).
- Унутар објекта Железничке станице, (културно добро- споменик културе од великог значаја), пролаза, прилаза и његове непосредне близине, није дозвољено планирати улаз/излаз метро станице.
- Препорука Завода за заштиту споменика културе града Београда, је да објекат предвиђен за станицу – Ада Циганлија, а који се налази у комплексу споменика културе - **Фабрика шећера**, непосредно уз Радничку улицу, вратити у изворни облик или прилагодити у обликовном и естетском смислу амбијенту индустријског комплекса. У складу са Законом о културним добрима, за културна добра од изузетног значаја за Републику Србију, (споменик културе - **Фабрика шећера**, Радничка 3 и 3а, која се налази се у оквиру просторно културно историјске целине **Топчидер** - утврђена за културно добро од изузетног значаја) надлежност је Републичког завода за заштиту споменика културе. Сходно наведеном потребно је прибавити услове надлежног завода.
- Планиране интервенције на изградњи метроа, не смеју угрозити физички и функционални интегритет и стабилност објеката и простора који су утврђени за културна добра или уживају претходну заштиту.
- Улазе и излазе у подземне пролазе и надземна стајалишта лоцирати тако да се не ремети постојећи начин коришћења и сагледавања објеката и простора.
- Надземни део улаза/излаза волуметријски и партерно ускладити са карактером простора и његовим архитектонско-урбанистичким и културно-историјским вредностима.
- Потребно је очувати функционални и визуелни интегритет јавних простора - тргова. Улазе у подземне станице планирати ван простора трга, дуж приступних саобраћајница.

- Пројекат радити у складу са свим грађевинским стандардима, прописима и нормама везаним за изградњу дате врсте објеката.
- Током израде Идејног и Пројекта за грађевинску дозволу обавезна је сарадња са стручном службом Завода за заштиту споменика културе града Београда, за сегменте и делове трасе који се налазе у оквиру заштићених простора и објеката наведених у образложењу.
- У оквиру своје надлежности, Завод за заштиту споменика културе града Београда ће остваривати увид у спровођење мера техничке заштите током радова на објекту.

О б р а з л о ж е њ е

Са аспекта заштите културних добара и у складу са Законом о културним добрима („Службени гласник РС“ бр.71/94, 52/11-др. закон и 99/11-др. закон) простор обухваћен предложеном трасом прве линије метроа, пролази кроз просторе који су утврђени за културна добра (просторно културно-историјске целине и археолошка налазишта), просторе који уживају статус добра под претходном заштитом (просторне целине, појединачни објекти и комплекси). Такође, планирана траса пролази у непосредној близини утврђених културних добара (споменици културе) и добра под претходном заштитом (археолошки локалитети, објекти, јавни споменици).

Дуж планиране трасе Метро линије 1, налазе се следећа утврђена културна добра и добара под претходном заштитом:

Културна добра

I. Археолошка налазишта

- **Антички Сингидунум** (Решење Завода бр. 176/8 од 30.6.1964.),
- **Праисторијска Карабурма** (Решење Завода бр. 125/2 од 7.2.1974.);

II. Просторно културно историјске целине

- **Топчидер**, (Одлука о проглашењу, „Сл. лист града Београда“ бр. 16/87, Културно добро од изузетног значаја, Одлука о утврђивању „Сл. гласник РС“ бр. 47/87)
- **Скадарлија**, (Решење Завода за заштиту споменика културе града Београда бр. 322/2 од 28.7.1967.)
- **Историјско језгро Београда у Београду** (Одлука, „Сл. гласник РС“ бр. 08/17),

III. Споменици културе који се налазе на траси линије метроа или су у њеној непосредној близини односно близини планираних станица:

- **Фабрика шећера**, Радничка 3 и 3а (Одлука, „Сл. гласник РС“ бр. 23/84),
- **Кућа породице Најдановић**, Гаврила Принципa 35, (Одлука о проглашењу, „Сл. лист града Београда“ бр. 23/84)
- **Железничка станица**, Савски трг 1, (Одлука о проглашењу „Сл. лист града Београда“ бр. 19/81; Културно добро од великог значаја, Одлука о утврђивању „Сл. гласник РС“ бр. 28/83)
- **Споменик Васи Чарапићу у Београду**, у парку на скверу између улица Француске, Браће Југовића и Булевара деспота Стефана, (Одлука о утврђивању, „Сл. гласник РС“ бр. 08/19)
- **Ратнички дом**, Браће Југовића 19, (Одлука о проглашењу, „Сл. лист града Београда“ бр. 23/84)

У непосредној близини налазе се:

- **Споменик кнезу Михаилу**, Трг Републике, (*Решење Завода за заштиту споменика културе града Београда бр. 3/16 од 12.3.1965., Културно добро од великог значаја, Одлука о утврђивању „Сл. гласник СРС“ бр. 14/79*)
- **Народни музеј**, Трг Републике 1, Решење Завода за заштиту споменика културе града Београда бр. 33/4 од 30.6.1964., Културно добро од великог значаја, Одлука о утврђивању „Сл. гласник СРС“ бр. 14/79
- **Зграда Народног позоришта**, Француска 1-3, (*Одлука о проглашењу „Сл. лист града Београда“ бр. 4/83, Културно добро од великог значаја, Одлука о утврђивању „Сл. гласник СРС“ бр. 28/83*)
- **Биоскоп „Балкан“**, Браће Југовића 16, (*Одлука о проглашењу, „Сл. лист града Београда“ бр. 23/84*)

Добра под претходном заштитом

- **Стара Палилула** – просторна целина - (у поступку утврђивања за културно добро)
- **Окретница, ложоница и водоторањ Железничке станице**, Савска улица
- **Текстилне фабрике Косте Илића и синова и вила Владе Илића**, Венизелосова 29-31

Овај акт важи две године од дана издавања.

Директор

Оливера Вучковић

Достављено:

- Наслову
- Архиви